

PEDOLOGICKÁ A PEDOGEOGRAFICKÁ CHARAKTERISTIKA KONTINENTU

SEVERNÍ AMERIKA

- pro severní část Severní Ameriky je charakteristická šířková zonálnost půd
- **zóna tundrových a podzolových půd** (zamrzlé) zasahuje téměř celé území Kanady, jižní hranice oblasti sahá k 50° s.š. na západě a ke 40° s.š. na východě
- na jih od této zóny, kromě oblasti na východ od řeky Mississippi nemají další zóny jednotlivých půdních typů výrazný rovnoběžkový směr, ale mění se spíše v poledníkový
- východně od řeky Mississippi a jižně od Velkých jezer se nalézá **zóna hnědých lesních půd**, které na subtropickém jihu přecházejí v zónu **červených a žlutých půd**, jež sahají až k pobřeží Mexického zálivu
- v centrální části kontinentu probíhají zóny půdních typů poledníkovým směrem, a to rovnoběžně se hřebeny Kordiller
- západně od Mississippi se v důsledku zvyšující kontinentality klimatu zóny půdních typů střídají (mění): k zóně hnědých lesních půd a subtropických červených a žlutých půd se přimyká **zóna černozemních stepních půd** (oblast prérií); velmi úrodné půdy, hluboká ornice, minimální nároky na hnojení, nachází se zde jedna ze světových obilnic, kolem 100° z.d. tvoří pásmo široké 200 – 400 km
- dále na západ následuje **zóna kaštanových půd**
- na vnitřních plošinách Kordiller nacházíme **šedohnědé pouštní půdy** a **šedé půdy s váťými písly**
- na západě kontinentu jsou na svazích Kordiller **horské půdy**, přičemž v severní části Kordiller převažují **horské podzolové půdy**, v jižní části Kordiller pak **skořicové půdy** a **hnědé horské lesní půdy**
- podél velkých severoamerických řek Mississippi, Missouri, Colorado, Mackenzie, Arkansas, Řeka Sv. Vavřince, Red River, Columbia, Ohio (u některých jen na dolních tocích) se vytvořily úrodné pásy **aluviálních (nivních) půd**

STŘEDNÍ AMERIKA

- pro antilské ostrovy jsou typické převážně **tropické a subtropické červenozemě** a dále pak hlavně **laterity** (zóna od 30° s.š. směrem na jih)
- tyto typy půd též v oblasti pevninské Střední Ameriky, ale zde jejich zóna až přibližně od 20° s.š.; do severní oblasti Mexika ještě zasahuje **zóna hnědých a šedých lesních půd** a **zóna hnědých a kaštanových půd suchých stepí**
- na poloostrově Yucatán se nacházejí **lateritické půdy** a **červenozemě**
- při pobřeží Mexického zálivu (v Mexiku i v USA) jsou **bažinné tropické půdy**

JIŽNÍ AMERIKA

- v půdním pokryvu Jižní Ameriky převažují **tropické červenozemě a červenohnědé půdy savan** (oblast pamp a stepí), zóna tohoto půdního typu se rozkládá na severu kontinentu až po obratník Kozoroha
- v Amazonské nížině a při pobřeží Atlantského oceánu jsou zastoupeny především **tropické červenozemě**
- v Orinocké nížině, Brazilské vysočině a Guayanské vysočině se nacházejí zejména **červenohnědé půdy savan**

- v centrální část Brazílské vysočiny, v důsledku velmi suchého podnebí, nacházíme **skořicové půdy**, v severovýchodní části této vysočiny **kaštanové půdy a šedé půdy**
- centrální část Jižní Ameriky se vyznačuje složitými půdními podmínkami, na pobřeží Atlantiku jsou vyvinuty **subtropické červenozemě**, které na jihu přecházejí do **černozemního typu**; dále v oblasti Gran Chaco jsou rozšířené **skořicové půdy suchých lesů**, jež na jihu přecházejí v **kaštanové půdy**
- v jižní části subkontinentu (hlavně v Patagonii) se nalézají zejména **šedé a kaštanové půdy**
- v západní části subkontinentu (na svazích And) jsou především **půdy horské**; ekvádorské a peruánské východní svahy And mají **horské červenozemě**, západní svahy jsou pokryty **kaštanovými a šedými půdami**;
- v centrálních Andách jsou **pouštní a kamenité půdy**, které se střídají s **písečnými a slanými půdami**
- v extrémně suchých oblastech And jsou **šedozemní půdy polopouští** a často i **půdy solné**
- **horské lesní hnědozemě** převládají v patagonských Andách
- při pobřeží Atlantického oceánu na severovýchodě (Guyany, Surinam, Brazílie) a jihovýchodě (pobřeží Brazílie) jsou **bažinné tropické půdy**
- **aluviální (nivní) půdy** jsou vyvinuty v nížinách velkých jihoamerických řek Amazonka včetně přítoků, Magdalena, Orinoco, Sao Francisco, Paraguay, Paraná, Uruguay (někdy jen při dolních tocích)

Další informace, množství map a obrázků na www:

http://www.itc.nl/~rossiter/research/rsrch_ss_digital_na.html

webový rozcestník, kompendium informací o výzkumech půdního krytu v Americe, odkazy na národní a regionální stránky

<http://sis.agr.gc.ca/cansis/nsdb/slc/>

stránky Národního informačního servisu o půdách a vodách Kanady

<http://soils.usda.gov/technical/classification/orders/>

stránka zpracovaná jako atlas půd USA, vždy uveden obrázek půdního profilu, jeho popis a mapa rozšíření

http://eusoils.jrc.it/esdb_archive/EuDASM/lists/usa.htm

naskenované nejružnější velkoformátové půdní mapy celých USA a jejich regionů, států

http://eusoils.jrc.it/esdb_archive/EuDASM/latinamerica/indexes/map.htm

naskenované nejružnější velkoformátové půdní mapy pro státy Střední Ameriky, Karibiku a Jižní Ameriky